

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Vasile împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-538/24)
NR. PIGD 2-21074675-01-3ra-20062024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătorești: Instanța de fond: V. Chisilița,
Instanța de apel : V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru

19 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 mai 2021, Ursu Vasile a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, prin cererea nr. 95/20211822 a solicitat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana stabilirea pensiei, luându-se în calcul vechimea în muncă recalculată. Drept temei, a invocat Certificatul nr. 34/20- 1704 din 09.02.2021, eliberat pe numele lui Ursu Vasile de către Direcția de Poliția municipiului Chișinău al Inspectoratului General al Poliției se atestă că a activat în cadrul subdiviziunilor MAI de la 18.05.2000 (Ordinul Colegiului de Poliție 80 ef. Din 05.06.2000) până la data de 15.01.2021 (Ordinul IGP nr. 11 ef. din 14.01.2021) cu privire la încetarea raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special, în corespundere cu Legea nr. 288/16 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, conform art. 38 alin. (1), lit. c), (după acumularea vechimii ce acordă dreptul la pensie), vechimea calendaristică în serviciu în cadrul MAI, la data concedierii (15.01.2021) din funcția de subofițer al Serviciului de Escortă și Pază al Batalionului de Detenție și Escortă al Direcției de Poliție a mun. Chișinău a IGP, constituie 20 de ani, 07 luni, 27 de zile. Domnul Ursu Vasile, dispune de perioada de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje), pentru perioadele: de la 2 30.06.2009-18.09.2009; de la 19.10.2017-15.01.2021; de la 22.05.1997-03.11.1998.

3. Reclamantul a notat că, potrivit informației eliberată de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Ursu Vasile pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a corpului de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993, la data de 15.01.2021 a constituit 25 de ani, 05 luni, 13 zile.

4. Prin decizia Casei Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ciocana, nr. 95/2021/2533 din 01.03.2021 s-a respins cererea de stabilire a pensiei motivând că conform art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544, dreptul la pensie pentru vechime în muncă în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la data de 1 iulie 2020, întrunesc stagiul de cotizare de 25 de ani. Întrucât nu confirmă o vechime în serviciu de 22 de ani și 02 luni, respectiv temei legitim de a i se acorda pensia solicitată nu este.

5. Prin răspunsul nr. U-704/21 din 15.04.2021, emis de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost informat că CTAS sect. Ciocana, pentru perioada menționată, a calculat o lună de vechime în muncă pentru o lună de serviciu, fapt ce a diminuat vechimea în serviciu, calculată de către instituția de forță, în baza calculului vechimii în muncă emis de către organul de asigurări sociale, vechimea în serviciu atinsă este de 22 de ani, 02 luni, 29 de zile.

6. Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, a aprobat Decizia cu nr. 95/2021/2533 din 02.03.2021 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei din motivul neîntrunirii vechimii necesare în serviciu de 25 ani.

7. Reclamantul consideră neîntemeiată și ilegală Decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr. 95/2021/2533 din 01.03.2021, emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ciocana și răspunsul cu nr. U-704 din 15.04.2021, emis de către Casa Națională de Asigurări Sociale asupra contestației.

8. Reclamantul a mai menționat că, implementarea prevederilor legale nu poate fi în conflict cu principiile constituționale, astfel încât normele legale relevante nu pot nega și nici stinge drepturile sociale garantate constituțional.

9. Un drept social, inclusiv dreptul la pensie, este obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 și, respectiv, art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană. Iar, în cazul în care cuantumul pensiei stabilite este redus sau anulat, această măsură poate constitui o ingerință în exercitarea dreptului de proprietate, care trebuie să fie justificată.

10. Reclamantul a solicitat anularea răspunsului CNAS nr. U-704/21 din 15.04.2021 și a deciziei privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr. 95/2021/2533 din 01.03.2021, emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ciocana răspunsului CNAS cu nr.B-1505/20 din 03.08.2020, cu obligarea CNAS, să-i stabilească pensia în legătură cu acumularea vechimii în serviciu, începând cu data de 15.01.2021.

11. Prin hotărârea din 18 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de Ursu Vasile.

S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. nr.95/2021/2533 din 01 martie 2021 privind refuzul de stabilire a pensiei lui Ursu Vasile și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-704/21 din 15 aprilie 2021 de soluționare a cererii prealabile.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să dispună stabilirea și achitarea pensiei pentru vechime în serviciu lui Ursu Vasile în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, începând cu 15 ianuarie 2021, ținând cont de vechimea în muncă de 25 ani 05 luni și 13 zile.

12. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 08 februarie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 ianuarie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii

13. Prin decizia din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 18 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani

14. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, Ursu Vasile potrivit ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 11 ef din 14 ianuarie 2021, au fost încetate raporturile de serviciu ale lui Ursu Vasile, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, începând cu 15 ianuarie 2021.

15. Potrivit Certificatului din 09 februarie 2021, Inspectoratul General al Poliției, Direcția Poliție mun. Chișinău, a întocmit calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei lui Ursu Vasile, potrivit căruia, vechimea în serviciu (vechimea totală în muncă) pentru fixarea pensiei constituie 25 ani 05 luni 13 zile.

16. Curtea de apel raportând dispozițiile pct. 8 lit. d) din Hotărârea menționată (în vigoare la data emiterii actului contestat) la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului

Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

17. Instanța a reținut că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 (în vigoare la data inițierii procedurii).

18. Condiția esențială în sensul pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994, este ca instituția în care persoana își exercită serviciul să asigure paza, escortarea și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (de detenție provizorie).

19. Instanța de apel a notat că, Ursu Vasile întrunește condițiile menționate, iar subdiviziunile în care a activat și se discută în prezenta cauză pentru perioada batalionului special de escortă și pază a Direcției de poliție a municipiului Chișinău, în batalionul special de escortă și pază a Direcției de poliție a municipiului Chișinău, cad sub incidența prevederilor pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și urmează a fi calculată cu avantaje (2:1),.

20. Instanța de a conchis că, reclamantul întrunește condițiile legale pentru stabilirea pensiei, iar autoritatea publică pârâtă nu a invocat argumente serioase care ar justifica refuzul în valorificarea acestui drept, care pentru a fi compatibil cu drepturile fundamentale protejate de lege, urmează a fi proporțional, adică să fie „prevăzut de lege”, să urmărească unul sau mai multe ”scopuri legitime” și să fie „necesar într-o societate democratică”.

21. La 13 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

22. În motivarea recursului a susținut că, instanța de apel a interpretat în mod eronat normele de drept material pertinente speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate.

23. Activitatea intimatului, nu poate fi raportată la prevederile pct.8 a Hotărârii Guvernului nr.78/1994 precum invocă intimatul, deoarece acesta a activat în cadru serviciului de gardă al izolatorului de detenție provizorie, activitate ce nu urmează a fi calculată cu avantaje.

24. Două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu cum este indicat în ordinul emis de MAI, intimatul pe perioada solicitată ar fi confirmat două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, a activat în cadrul Izolatorului Detenție Provizorie IGP MAI și nu în instituțiile prevăzute de art.8 pct. d) al Hotărârii Guvernului nr.78/1994.

25. Recurentul a susținut că, aprecierea probelor date de instanțele de fond și de apel au fost defectuoase și arbitrare, fapt ce vine în contradicție cu prevederile legislației procedurale civile, cât și cu dreptul la un proces echitabil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

27. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

28. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

”(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

36. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

”(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele

și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 14 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.108).

38. Cererea de recurs a fost depusă la 13 iunie 2024. Astfel, că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

39. Din analiza prevederilor art. 245¹ din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

40. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

41. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

42. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la

soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

45. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

46. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

48. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

49. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept,

și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

50. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni